

U čemu se razlikuje Slovenija i Hrvatska?

Autor Guste Santini

Srijeda, 12 Svibanj 2004 20:58

Agencije donose vijest:

“Slovenija je u ožujku sa 1,13 milijardi eura izvoza i uvoza od 1,25 milijardi eura imala 116,9 milijuna eura deficita u vanjskotrgovinskoj razmjeni, objavile su slovenske Finance. Pokrivenost uvoza sa izvozom iznosila je 90,7 posto. U usporedbi sa istim mjesecom lani izvoz, izražen u eurima, povećan je za 14,8 posto, a uvoz za 14,3 posto. Prema privremenim podacima državnog statističkog ureda, uvoz se u odnosu na veljaču, izražen u eurima, povećao za 21,1 posto, a izvoz 17,5 posto. Ako se vrijednosti izraze u dolarima, onda je uvoz iznosio 297,6 milijardi dolara (+21,3%), a izvoz 269,8 milijardi dolara (+17,7%).

U prva tri mjeseca izvoz je dosegao 3 milijarde eura (+ 8,1%), a uvoz 3,17 milijardi eura (+ 5,9%), uz 206,3 milijuna eura vanjskotrgovinskog deficita i pokrivenost uvoza sa izvozom od 93,5 posto. U dolarima je izvoz veći za 10,9 posto, a uvoz za 8,7 posto u odnosu na isto razdoblje godinu ranije.”

S druge, pak, strane vanjskotrgovinski deficit u Hrvatskoj nikako da posustane. Pokrivenost uvoza izvozom snažno i uporno se približava granici od 40-tak postotaka. Turizam popravlja krvnu sliku platne bilance. Međutim, kako su vremena nepredvidiva, mali eksces pred ili za vrijeme turističke sezone stvari može odlučno zakomplicirati.

U različitom odnosu prema izvozu može se isčitati i različite ekonomske politike Slovenije i Hrvatske. Slovenija je najveću moguću pažnju posvetila izvornoj orijentaciji. Pri tome je restrukturiranjem «slamala» troškovnu odnosno strukturnu inflaciju. Nasuprot Sloveniji Hrvatska je inflaciju «konzervirala» fiskiranjem tečaja kune i uvoznom orijentacijom. Posljedica je sasvim jasna: slovinci «liječe» svoju privredu hrvati odgađaju problem za neka buduća vremena; slovinci se razvijaju hrvati tečajem guše svoj razvoj; slovinci pristupaju klubu razvijenih hrvati odlučno zaostaju u svome razvoju i priključuju se klubu nerazvijenih i visokozaduženih zemalja. Sloveniju su donedavno kudili kako nije posvetila dovoljno pažnje privatizaciji i kako taj proces valja ubrzati. Slovinci su radili po svome i učinili velik posao. Hrvatska je privatizirala najveći dio nacionalnog blaga kako bi «zakrpala» mnogobrojne «rupe» i sačuvala socijalni mir. Stvari u osnovi nisu uspjele i hrvatske građane tek očekuje otrežnjenje.

Dragi čitaоче upravo usporedba i ocjena izvozne orijentacije između Slovenije i Hrvatske pokazuje različitosti ekonomskih politika pri čemu valja imati u vidu da smo krenuli iz približno istih pozicija. Prednost Slovenije iz početka devedesetih kao i ratna događanja u Hrvatskoj devedesetih nisu odlučujući razlog zaostajanja Hrvatske za Slovenijom. Temeljni razlog valja tražiti u krivoj ekonomskoj politici.